

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 maja 2025 r.

w sprawie z wniosku **E. G.**

o zadośćuczynienie za oczywiście niesłuszne tymczasowe aresztowanie,

kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 3 października 2024 r., sygn. akt II AKa 163/24,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 29 kwietnia 2024 r., sygn. akt III Ko 163/24,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

**2. obciążyć wnioskodawcę kosztami postępowania
kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

E. G. został tymczasowo aresztowany postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin Centrum w Szczecinie z dnia 19 marca 2013 r., sygn. akt V Kp 88/13, w okresie od 17 marca do 4 kwietnia 2013 r. (łącznie przez 19 dni) do sprawy Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, sygn. akt V K 165/17, a następnie

prawomocnie uniewinniony od zarzutu udzielania i obietnicy udzielania korzyści majątkowych pracownikom Urzędu Kontroli Skarbowej w S. w zamian za korzystne dla należących do niego spółek działania i decyzje podatkowe.

W dniu 8 marca 2024 r. pełnomocnik E. G. wystąpił w jego imieniu z wnioskiem o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie, wnosząc o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz uniewinnionego kwoty 500 tys. zł. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem zadośćuczynienia za krzywdę poniesioną przez niego w związku z niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem w okresie od 17 marca do 4 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2024 r., sygn. akt III Ko 163/24, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz E. G. kwotę 300 tys. zł tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie w okresie od 17 marca do 4 kwietnia 2013 r. do sprawy Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, sygn. akt V K 165/17, w pozostałej części oddalając wniosek.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, po rozpoznaniu apelacji prokuratora, zaskarżającej powyższy wyrok na niekorzyść wnioskodawcy E. G. , wyrokiem z dnia 3 października 2024 r., sygn. akt II AKa 163/24, zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że obniżył kwotę zasądzoną na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia do kwoty 80 tys. zł.

Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł kasację od wyroku Sądu II instancji, zaskarżając go w części obniżającej zasądzone zadośćuczynienia – tj. ponad kwotę 80.000 zł, zarzucając:

„1. rażące naruszenie prawa, mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 445 § 1 i 2 k.c. i art. 444 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię tych przepisów i przyjęcie, że zasadniczym czynnikiem przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia jest przeciętna stopa życiowa społeczeństwa, podczas gdy kwestie realiów społeczno-gospodarczych kraju są kwestią poboczną, a nie zasadniczą, a nadto nie uzasadniają przyznania zadośćuczynienia nieodpowiadającego rozmiarowi, czasowi trwania cierpień fizycznych i psychicznych rozmiarowi krzywdy, pogorszenia widoków na przyszłość, utraty dobrego imienia i nierealizującego funkcji kompensacyjnej;

2. rażące naruszenie prawa, mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 552a § 1 k.p.k. w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. i art. 444 § 1 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd II instancji, że zmniejszona przez Sąd II instancji kwota 80.000 zł zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią w rozumieniu powołanych przepisów, podczas gdy kwota ta jest rażąco zaniżona i niewspółmierna do krzywdy doznanej przez E. G. .”

Podnosząc powyższe, pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części – ponad kwotę 80.000 zł i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację pełnomocnika wnioskodawcy, Prokurator Okręgowy w Szczecinie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, toteż zasługuje na oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W obu zarzutach pełnomocnik wnioskodawcy, choć powołując się na różne podstawy prawne, usiłował wykazać, że kwota zadośćuczynienia przyznanego E.P.G. wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie, jest nieadekwatna do doznanej przez niego dolegliwości w związku z oczywiście niesłusznym tymczasowym aresztowaniem do sprawy Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, sygn. akt V K 165/17. Argumentacja wyводу skarżącego nie zasługuje jednak na uwzględnienie.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skutecznie podnoszony w kasacji, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, jedynie wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania zadośćuczynienia. O rażącym naruszeniu zasad ustalania adekwatnego do rozmiaru krzywdy zadośćuczynienia mogłoby świadczyć przyznanie zadośćuczynienia wręcz symbolicznego zamiast stanowiącego rekompensatę doznanej krzywdy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005 r., II KK 54/05). Wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, a zarzut wadliwego określenia wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony wyłącznie w sytuacjach, w których

przyznane zadośćuczynienie w sposób oczywisty i rażący nie odpowiada relewantnym okolicznościom, występującym w danej sprawie, jest niewspółmierne do stopnia i długotrwałości cierpień doznanych przez wnioskującego o zadośćuczynienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 r., III KK 275/12). Zadośćuczynienie przyznane E.P.G. takich cech nie nosi.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, zmieniając w sposób niekorzystny dla wnioskodawcy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie, przyznający mu zadośćuczynienie w wysokości 300 tys. zł, wziął pod uwagę takie okoliczności jak: krzywda wynikająca z samego faktu bezprawnego pozbawienia wolności, okres pozbawienia wolności, wpływ aresztowania na społeczny wizerunek E. G. i jego reputację jako przedsiębiorcy oraz cierpienie osób najbliższych dla wnioskodawcy (por. str. 5 uzasadnienia wyroku Sądu II instancji). Nie znajduje zatem potwierdzenia w treści uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem* pierwszy zarzut kasacyjny, w którym pełnomocnik zarzucił Sądowi błędne przyjęcie, że zasadniczym czynnikiem kształtującym wysokość kwoty zadośćuczynienia jest przeciętna stopa życiowa społeczeństwa z pominięciem wyżej wymienionych czynników o charakterze społeczno-gospodarczym. Nie biorąc pod uwagę innych kryteriów niż sam czas oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania i wynikające z tego dla aresztowanego konsekwencje ekonomiczne, Sąd Apelacyjny uwzględniłby wniosek złożony w apelacji prokuratora, by kwotę zadośćuczynienia obniżyć do wysokości 20 tys. zł. – na co sam wskazuje na łamach uzasadnienia (s. 5) – tymczasem przyznał wnioskodawcy kwotę czterokrotnie wyższą, właśnie biorąc pod uwagę przede wszystkim wymiar krzywdy wynikający z rozpoznawalności E. G. i prowadzonej przez niego działalności.

Z faktu, że wnioskodawca nie jest w pełni usatysfakcjonowany rozmiarem zasądzonego na jego rzecz zadośćuczynienia, którego nie sposób nazwać symbolicznym i nieadekwatnym w okolicznościach niniejszej sprawy, nie wynika zasadność zgłoszonego w kasacji wniosku o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego, skoro wyrok ten nie zapadł z naruszeniem przepisów, a tym bardziej o charakterze rażącym. Kasację pełnomocnika wnioskodawcy należało w tej sytuacji oddalić jako bezzasadną w stopniu oczywistym, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając w myśl art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]